Nazwisko KOWALCZYK

Imiona Adam Franciszek **Pseudonim**

Z domu

Data urodzenia 01.10.1903 **Miejscowość, kraj** Bnieźno koło Sieradza

Data śmierci 07.05.1970 **Miejscowość, kraj** Buenos Aires, Argentyna

Lat życia 66

Adres cmentarza Buenos Aires

Źródła: „Głos Polski" (Argentyna) 22.05.1970

„Skrzydła" nr 586 s. 46

Więcej informacji „Sieradzkie zeszyty historyczne" z. 3, 4 2009

Archiwum Osobowe Emigracji im. B. Jeżewskiego Biblioteka Polska POSK w Londynie.

Zawód ..... **Tytuły naukowe** .....

Rodzaj wojska ..... **Stopień wojskowy** .....

Odznaczenia .....

.....

.....

Ś. † P. 9T. Pol. Ntg

ADAM KOWALCZYK 22. 5. 1970

P. płk. pilot

Kawaler Krzyża Virtuti Militari, odznaczony 4-krotnie Krzyżami Walecznych i innymi

zmarł nagle dnia 7 maja 1970 roku

O czym zawadamia w głębokim smutku pogrążony

Syn

Msza Św. za duszę Zmarłego odbędzie się dnia 23 b.m. o godz. 18-tej w kaplicy M. B. Często chowskiej, Villa Nueva u. 4 (Quimes)

:: Polska 1939
:: Francja 1939-40
:: Wielka Brytania 1940-46
:: Związek Radziecki, Bliski Wschód i Włochy 1941-46
:: US Army Air Forces 1943-45
:: Front wschodni 1943-45
:: Wojenne relacje lotników
:: Życiorysy lotników polskich
:: Loty bojowe i operacyjne
:: Cmentarze wojenne
:: Szkoła Podchorążych Lotnictwa 1928-39
:: „Lista Bajana"
:: „Lista Krzystka"
:: Pozostałe artykuły i galerie
:: Podziękowania i źródła
:: Księga gości (dopisz się!)
:: O stronie/kontakt
:: Linki

Adam Kowalczyk

Adam Kowalczyk przyszedł na świat 1 października 1903 r. w miejscowości Brzeźno koło Sieradza. Na jesień 1918 r. jako zaledwie 15-latek brał udział w rozbrajaniu Niemców w Zduńskiej Woli. W 1920 r. wstąpił do ochotniczej armii gen. Józefa Hallera i walczył z bolszewikami. Po zakończeniu wojny zajął się przerwaną edukacją. W 1925 r. zdał w gimnazjum matematyczno-przyrodniczym w Łowiczu maturę, po której wstąpił do Szkoły Podchorążych Piechoty w Warszawie, potem zaś do dęblińskiej Oficerskiej Szkoły Lotniczej (potem dopiero przemianowanej na Szkołę Podchorążych Lotnictwa). OSL ukończył 15 sierpnia 1928 r. jako podporucznik obserwator. Otrzymał przydział do 12 eskadry liniowej w Warszawie. W pułku przeszedł podstawowe szkolenie pilotażowe, po którym odbył wyższy kurs pilotażu w Grudziądzu. Przydzielony został do 112 eskadry myśliwskiej. W czasie długoletniej służby dwukrotnie okresowo dowodził nią: w lipcu 1934 r. i w lecie 1936 r. Jako wyróżniający się pilot reprezentował eskadrę, m.in. na mitingu pilotów myśliwskich w Bukareszcie, który odbył się w dniach 12-16 października 1933 r. Za udział w tej imprezie odznaczony został Krzyżem Kawalerskim Korony Rumuńskiej. Od 1 kwietnia 1938 r. pełnił funkcję oficera taktycznego III/1 Dyonu Myśliwskiego, a od września 1938 r. był dowódcą IV/1 Dyonu Myśliwskiego. Odznaczony był Krzyżem Walecznych (za wojnę z bolszewikami) oraz Srebrnym Krzyżem Zasługi, a także medalami pamiątkowymi.

1 września 1939 r. Kowalczyk zestrzelił dwa samoloty - rano w rejonie Modlina He 111, a po południu Do 17. W przerwach między swoimi lotami przez radio, z ziemi, naprowadzał samoloty Brygady Pościgowej na wroga. Nocą z 2 na 3 września, wracając pieszo z odprawy u płk. Pawlikowskiego, omal nie zginął. Przechodząc koło wsi zamieszkałej przez niemieckich kolonistów, został ostrzelany z broni palnej, jednak nie poniósł szkody. 6 września poprowadził dywizjon na wymiatanie po trasie Kutno-Koło-Uniejów-Śleszyn-Konin. W locie tym piloci starli się najpierw z He 111 (Kowalczyk zgłosił ten samolot jako zestrzelony, aczkolwiek zwycięstwo to nie zostało uznane przez "komisję Bajana"), a następnie z Ju 87. Kilka "jedenastek" rzuciło się na jednego ze Stukasów, który szybko został zestrzelony. Zwycięstwo podzielono między pięciu pilotów, w tym m .in. Kowalczyka.

17 września w związku z rozkazem ewakuacji do Rumunii Kowalczyk wyznaczył młodych pilotów do przeprowadzenia myśliwców na rumuńskie lotnisko, sam zaś wyruszył rzutem kołowym, który odjechał z lotniska tuż przed nadejściem oddziałów Armii Czerwonej. Przez Bałczik i Bejrut przedostał się do Marsylii we Francji. Na miejscu trafił do Centrum Wyszkolenia Lotnictwa w Lyon-Bron. Początkowo miał dowodzić jedną z eskadr formowanego właśnie polskiego dywizjonu myśliwskiego. Później jednak, po odbytym przeszkoleniu na francuskich samolotach, mianowany został dowódcą utworzonego w dniu 31 maja 1940 r. klucza kominowego broniącego La Rochelle. Dowodzeni przez Kowalczyka myśliwcy otrzymali cztery samoloty Bloch MB-151 i MB-152, które były jednak niekompletnie uzbrojone i w fatalnym stanie technicznym - już podczas pierwszego lotu Bloch z Kowalczykiem za sterami nagle zapalił się, ale pilot szczęśliwie wyszedł z pożaru cało. W ciągu całej kampanii we Francji Niemcy pojawili się nad lotniskiem zaledwie cztery razy, zaś Polacy nie stoczyli żadnych walk. 19 czerwca 1940 r. Kowalczyk wydał rozkaz opuszczenia lotniska i zaokrętowania na statek "Alderpool" w porcie, którego bronili, czyli La Rochelle. 21 czerwca statek wpłynął do Plymouth.

W Wielkiej Brytanii Kowalczyk przeszkolił się na brytyjskich myśliwcach. Jego pierwszą bojową jednostką był 607 squadron "County of Durham", wyposażony w Hurricane'y. Nie przebywał w nim długo, gdyż już 7 listopada 1940 r. objął dowództwo stacjonującego w Northolt dywizjonu 303. "Kościuszkowcami" dowodził do 19 lutego 1941 r., kiedy odszedł do nowo sformowanego 317 Dywizjonu Myśliwskiego "Wileńskiego", w którym objął stanowisko oficera operacyjnego. Później pełnił funkcję polskiego oficera łącznikowego w 9, 13 i 14 Grupie Myśliwskiej.

Latem 1943 r. zgłosił swą kandydaturę na pilota bombowego i zaczął się przeszkalać w 18 OTU w Finningley na bombowcach Wellington (w czasie trwania kursu, nocą z 8 na 9 września 1943 r. poleciał na bombardowanie Boulogne). Szkolenie zakończył 10 września 1943 r. i otrzymał przydział do 300 Dywizjonu Bombowego "Ziemi Mazowieckiej". Do jego załogi włączono por. naw. Zbigniewa Wocha, ppor. bomb. Sokołowskiego, kpr. strz. Karola Kysiaka oraz kpr. strz. Józefa Wałeckiego. Pierwszy lot operacyjny wykonał 28 września 1943 r. - było to tzw. "dinghy search", czyli poszukiwanie pontonu z rozbitkami. Później latał m.in. nad Hanower, St. Nazaire, Lorient, Brest i Wyspy Fryzyjskie.

18 stycznia 1944 r. Kowalczyk zastąpił mjr. pil. Kazimierza Kuziana na stanowisku dowódcy 300 dywizjonu. Po ukończeniu kolejki lotów z dniem 1 kwietnia 1944 r. odszedł z dywizjonu, przekazując dowództwo mjr. pil. Teofilowi Pożyczce. Oddelegowany został następnie do Wyższej Szkoły Lotniczej w Weston-super-Mare, a po jej ukończeniu objął posadę drugiego zastępcy szefa sztabu (szefa wyszkolenia) w Dowództwie Polskich Sił Powietrznych i tam doczekał zakończenia wojny. Za wojenne męstwo odznaczony został Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari (nr 10788) oraz Krzyżem Walecznych (dwukrotnie, po raz pierwszy w 1920 r.). Służbę w Polskich Siłach Powietrznych zakończył w stopniu polskiego pułkownika i angielskiego Wing Commandera.

Po demobilizacji pozostał na emigracji: początkowo w Anglii, potem wyjechał i osiadł w Argentynie. Zmarł nagle 7 maja 1970 r. w Buenos Aires, w wieku 66 lat.

Data	Samolot	Jednostka	Zniszczony na pewno	Zniszczony prawdo-podobnie	Uszkodzony
01.09.1939	P.11c	IV/1 Dyon Myśliwski	He 111		
01.09.1939	P.11c	IV/1 Dyon Myśliwski	Do 17		
06.09.1939	P.11c	IV/1 Dyon Myśliwski	1/5 x Ju 87		
		Razem	**2 i 1/5**	**0**	**0**

Wojciech Zmyślony

Źródła:

fotografia ze zbiorów pana Stanisława Bochniaka
materiały otrzymane dzięki uprzejmości pana Wojciecha Kowalczyka
Cynk J. B., Polskie lotnictwo myśliwskie w boju wrześniowym, AJ-Press, Gdańsk 2000
Cynk J. B., Polskie Siły Powietrzne w wojnie 1939-1943, AJ-Press, Gdańsk 2001
Cynk J. B., Polskie Siły Powietrzne w wojnie 1943-1945, AJ-Press, Gdańsk 2002
Zieliński J., 303 Dywizjon Myśliwski Warszawski im. Tadeusza Kościuszki, Bellona, Warszawa 2003

:: wstecz

Kowalczyk Adam Franciszek

P-0194
nr sł. RAF

01.10.1903 data urodzenia	Brzeźnio miejsce urodzenia	Sieradz powiat	Polska kraj
07.05.1970 data śmierci	Buenos Aires, Argentyna miejsce pochówku		
W/Cdr stopień RAF	podpułkownik stopień PSP	pilot specjalność	
303 DM, 300 DB znane lub ostatni przydział sł.		VM V kl., 2xKW, 4xML odznaczenia	

SPL II promocja. 07.11.1940 dowódca 303 Dywizjonu Myśliwskiego. 18.01.1944 dowódca 300 Dywizjonu Bombowego.

Zdjęcie: Polskie Siły Powietrzne w II wojnie światowej.

Zobacz również:
Lokalna pamięć
Polskie Siły Powietrzne w II wojnie światowej

[PLKPR]

Kontakt

kontakt@listakrzystka.pl